

gemeente Bronckhorst

Raadsvoorstel

Datum	: 25 mei 2022
Kenmerk	: Z124967/Raad-00725
Portefeuillehouder	: P.L.P.S. Hofman
Onderwerp	: Herziening Afvalstoffenverordening gemeente Bronckhorst

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

- 1.1 De Afvalstoffenverordening gemeente Bronckhorst 2022 vast te stellen
- 1.2 Het inzamelen van PMD-afval bij basisscholen en maatschappelijke organisaties van algemeen belang te verklaren;
- 1.3 De inzameling van PMD-afval van basisscholen en maatschappelijke organisaties door Circulus te laten uitvoeren
- 1.4 Dit besluit te laten gelden tot 1 januari 2027 of tot de dag dat marktpartijen deze dienst voor een acceptabel tarief kunnen aanbieden
2. Per 1 januari 2023 het Opt-in systeem in te voeren (de “Ja-sticker”)

Inleiding

De gemeente zamelt huishoudelijk afval in. De regels voor deze inzameling staan in de gemeentelijke Afvalstoffenverordening en in het uitvoeringsbesluit. De Afvalstoffenverordening uit 2018 past niet meer bij de huidige praktijk van de afvalinzameling en de ambities die we hebben op het gebied van afval en grondstoffen.

Op grond van artikel 10.23 van de Wet Milieubeheer zijn gemeenten verplicht een Afvalstoffenverordening op te stellen. De bevoegdheid tot het vaststellen van deze verordening ligt bij de gemeenteraad. Burgemeester en wethouders kunnen over verschillende onderdelen van de Afvalstoffenverordening uitvoeringsregels vaststellen. Deze zijn opgenomen in het uitvoeringsbesluit

De concept Afvalstoffenverordening gemeente Bronckhorst 2022 is gebaseerd op de meest recente modelverordening van de VNG (2021). Het speelt in op de wijze waarop we nu omgaan met afval en op nieuwe technieken en manieren voor het gescheiden inzamelen van afval. De verordening ondersteunt op deze wijze het gemeentelijke afval en grondstoffenbeleid, gericht op het verder verbeteren van de afvalscheiding en het terugdringen van de hoeveelheid restafval naar 30 kg in 2025. Bovendien is een actuele Afvalstoffenverordening en uitvoeringsbesluit nodig voor een adequate handhaving.

In de Afvalstoffenverordening 2022 hebben wij ten opzichte van de verordening uit 2018 drie veranderingen doorgevoerd:

1. De verordening is aangepast volgens de modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Een groot aantal Nederlandse gemeenten gebruikt dit model. De herziene verordening is daarmee nu vergelijkbaar.
2. Artikel 13 maakt gescheiden afvalinzameling bij (basis)scholen en maatschappelijke organisaties door Circulus mogelijk. Hiermee stimuleren we afvalscheiding op scholen en maatschappelijke organisaties. Hiertoe moet u ook een Verklaring van Algemeen Belang vaststellen.
3. artikel 15a van de nieuwe verordening regelt de verspreiding van ongeadresseerd reclamedrukwerk. Vanaf 1 januari 2023 is het alleen nog toegestaan ongeadresseerd reclamedrukwerk te bezorgen bij inwoners die aangeven dit te willen ontvangen. Inwoners kunnen dit doen door een ja-sticker op of bij hun brievenbus te plakken (het "Opt-in" systeem)

Afstemming

De verordening, het uitvoeringsbesluit en de verklaring algemeen belang zijn in samenwerking met het cluster juridische zaken en Circulus tot stand gekomen.

Op grond van de Wet milieubeheer hebben wij inspraak verleend op de concept Afvalstoffenverordening. Van de mogelijkheid te reageren hebben 2 personen gebruik gemaakt. De reacties hebben allen betrekking op de invoering van het Opt-in systeem. Daarnaast hebben wij over de invoering van de "Ja-sticker" gesproken met de directeur van uitgeverij Achterhoek Nieuws, het bedrijf dat ook het Contact uitgeeft waarin wij ons Gemeentenieuws publiceren.

Naar aanleiding van de inspraakreacties en het gesprek met Achterhoek Nieuws hebben wij de verordening op 2 punten aangepast:

- De Ja-sticker wordt op 1 januari 2023 ingevoerd (was 1 jaar na de inwerkingtreding van de nieuwe verordening)
- Huis-aan-huis bladen moeten voor 40 % uit redactionele content bestaan (was 30 %)

Beoogd effect

Een Afvalstoffenverordening die aansluit bij de meest actuele modelverordening van de VNG en het Grondstoffenplan 2021-2025 en daarmee de afval- en grondstofinzameling in juridische zin borgen.

Argumenten

1.1 De huidige Afvalstoffenverordening en uitvoeringsbesluit zijn niet meer actueel

De huidige Afvalstoffenverordening en het uitvoeringsbesluit zijn van 2018. Sinds 2018 hebben wij een aantal wijzigingen in de inzamelstructuur doorgevoerd. In 2020 is het Grondstoffenplan 2021-2025 door de gemeenteraad vastgesteld. De herziene verordening is gebaseerd op de meest recente modelverordening van de VNG. Door het vaststellen van de herziene Afvalstoffenverordening en het uitvoeringsbesluit is de regelgeving over de inzameling van afval en grondstoffen weer helemaal bij de tijd.

1.2 De Afvalstoffenverordening sluit aan bij het besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen

Gemeenten zijn sinds 1 juli 2020 wettelijk verplicht om gft-afval, papier, metaal, kunststof, glas en elektronische apparatuur gescheiden in te zamelen. Op die datum trad het besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen in werking. Vanaf 1 januari 2025 moeten ook textiel en gevaarlijke afvalstoffen gescheiden worden ingezameld. In artikel 7 van de Afvalstoffenverordening is dit uitgewerkt. In de gemeente Bronckhorst worden gft-afval, papier, metaal, kunststof, glas en elektronische apparatuur reeds gescheiden ingezameld. Wij voldoen aan de wettelijke inzamelplicht.

1.3 Wij stimuleren afvalscheiding op (basis)scholen en bij maatschappelijke organisaties

In 2016 zijn wij gestart met de pilot Schoon Belonen. Dit was een initiatief van het Rijk en het Afvalfonds Verpakkingen. Scholen en maatschappelijke organisaties willen hun afval graag gescheiden laten inzamelen om scholieren of leden bewust te maken van het belang van afvalscheiding, ook omdat iedereen dat thuis al gewend is. Sinds 2016 bieden wij scholen en verenigingen faciliteiten aan om afval te scheiden. Als tegenprestatie vragen wij scholen en verenigingen een bijdrage te leveren aan de aanpak van zwerfafval. Daarnaast doen scholen mee aan het educatieprogramma CleanWise. De pilot is inmiddels gestopt en de inzameling van PMD bij scholen en maatschappelijke organisaties maakt deel uit van de reguliere inzameling door Circulus.

Wettelijk valt afval van (basis)scholen en maatschappelijke organisaties onder de regels voor de bedrijfsafvalinzameling. Hiervoor heeft de gemeente geen inzamelplicht. Particuliere afvalinzamelaars bieden scholen en maatschappelijke organisaties echter nauwelijks mogelijkheden voor gescheiden inzameling. Om gescheiden afvalinzameling door scholen en maatschappelijke organisaties te stimuleren kan Circulus dit inzamelen op de eigen route voor huishoudelijk afval. Door dit te doen voert de gemeente echter een economische activiteit uit, die kan leiden tot oneerlijke concurrentie met marktpartijen. Dit is strijdig met de wet Markt en Overheid. Deze wet kent een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is een economische activiteit die in het algemeen belang wordt uitgevoerd (Hoofdstuk 4b, artikel 25h, lid 6 van de Mededingingswet). De gemeenteraad moet deze activiteit dan wel als zodanig aanwijzen voor een termijn van maximaal vijf jaar.

De uitzondering heeft alleen betrekking op scholen en maatschappelijke organisaties die hiervoor een overeenkomst met de gemeente hebben gesloten. Het restafval van deze instanties wordt niet door Circulus ingezameld.

1.4 De invoering van de Ja-sticker voorkomt verspilling van papier

In 2020 is er in de gemeente Bronckhorst nog ongeveer 65 kg oud papier per inwoner ingezameld. Volgens de vereniging MailDB, die nee/ja- en nee/nee-brievenbusstickers verspreidt, hebben 3 op de 10 huishoudens zo'n sticker. Huizen zonder nee/nee- of nee/ja-sticker krijgen gemiddeld 20 folders per week in hun brievenbus. Deze hoeveelheid neemt de laatste jaren af, maar het is nog steeds ongeveer 26 kilo reclaimedrukwerk per huishouden/jaar. Een deel van dit drukwerk belandt, vaak nog in de plastic verpakking, ongelezen in de oud papiercontainer. Iedere ongewenste folder zorgt voor verspilling van energie voor productie en transport én voor onnodig papiergebruik. Met een sticker op de brievenbus gaan wij deze verspilling tegen.

Wij streven ernaar niet alleen de hoeveelheid fijn restafval te verminderen maar ook de totale hoeveelheid afval te verkleinen. Door het invoeren van de Ja-sticker moeten inwoners een sticker op de brievenbus plakken als men nog ongeadresseerd reclaimedrukwerk wil ontvangen. Wanneer er geen sticker is, mag de bezorger geen ongeadresseerd drukwerk in de brievenbus stoppen. Ervaring met het invoeren van de Ja-sticker in andere gemeenten laten zien dat ongeveer 15 % van de huishoudens een Ja-sticker op hun brievenbus plakken. Door het invoeren van de Ja-sticker verwachten wij ook in Bronckhorst een flinke afname van het ongeadresseerd reclaimedrukwerk. Dit systeem vermindert daarmee de milieubelasting door het drukken en verspreiden van reclaimedrukwerk en de inzameling en verwerking van oud papier.

Na invoering van de Ja-sticker wordt de betekenis van de verschillende stickers als volgt:

Poststukken	Nee-Nee sticker	Geen sticker	Ja-Ja sticker
Reclamefolders of -brochures, al dan niet in een sealbag.	X	X	✓
Reclamekranten, themakranten en reclamemagazines, zonder vaste regelmatige frequentie, minder dan 40% onafhankelijke (lokale) redactie	X	X	✓
Huis-aan-huis kranten, bestaande uit een of meerdere katernen, al of niet met gemeentenieuws. Minimaal 40% onafhankelijke (lokale) redactie, met vaste en regelmatige frequentie.	X	✓	✓
Themakranten, zonder vaste en regelmatige frequentie, onderdeel (bijlage) van huis-aan-huis kranten.	X	✓	✓
Post aan de bewoners van dit pand, met adressering, al dan niet met naam, met een commerciële boodschap.	X	✓	✓
Post aan de bewoners van dit pand, met adressering, al dan niet met naam, met inhoudelijke informatie. Een voorbeeld hiervan is post van de gemeente.	✓	✓	✓

1.5 Juridisch grondslag invoering Ja sticker.

De Ja-sticker geldt uitsluitend voor ongeadresseerd reclamedrukwerk. Huis-aan-huisbladen vallen buiten de reikwijdte van het systeem. Dat betekent dat het in de nieuwe situatie uitsluitend toegestaan is ongeadresseerd reclamedrukwerk bij een perceel te bezorgen indien de bewoner actief kenbaar heeft gemaakt hier prijs op te stellen. Huis-aan-huis bladen mogen worden bezorgd, tenzij de bewoner kenbaar heeft gemaakt hierop géén prijs te stellen. Dit betekent dat het onderscheid tussen een huis-aan-huis blad en ongeadresseerd reclamedrukwerk in de verordening duidelijk moet worden vastgesteld. In de verordening is daarom een definitie van een huis-aan-huis blad opgenomen: “ongeadresseerde drukwerken die met een vaste frequentie gratis huis-aan-huis worden verspreid in een geografisch beperkt gebied en waarvan tenminste 40 % van de inhoud bestaat uit informatie over en nieuws uit het eigen verspreidingsgebied, niet zijnde reclame, en die daarnaast reclame bevatten”.

Via lokale nieuwsbladen verspreiden wij het Gemeentenieuws. Dit wordt door een groot deel van onze inwoners gelezen en gewaardeerd. Door in de verordening op te nemen dat 40 % van het huis-aan-huis blad uit redactionele moet bestaan, borgen wij de verspreiding van het gemeentenieuws. Ook kunnen de overige huis-aan-huis bladen die in delen van de gemeente worden verspreid, bezorgd worden. Wij voorkomen hiermee echter wel dat deze nagenoeg geheel uit reclame bestaan.

Uit jurisprudentie blijkt dat bij de invoering van het Opt-in systeem een overgangsperiode gehanteerd moet worden. Verspreiders van reclamedrukwerk moeten voldoende tijd hebben om op de nieuwe situatie te anticiperen. Wij willen het Opt-in systeem op 1 januari 2023 in laten gaan. Hierdoor hebben de verspreiders voldoende tijd om op de invoering van de Ja-sticker te anticiperen. Ook kunnen de bezorgers eind december de Ja sticker bezorgen op het moment dat zij de foironde doen. Zij behouden dan de mogelijkheid een extra zakcentje te verdienen.

Kanttelingen

-

Kosten, baten en dekking

Aan het wijzigen van de Afvalstoffenverordening, de invoering van de Ja-sticker en het vaststellen van de Verklaring Algemeen Belang zijn geen kosten verbonden.

Uitvoering

Nadat u de Afvalstoffenverordening en Verklaring Algemeen Belang heeft vastgesteld, publiceren wij deze. Beide treden in werking op de eerste dag nadat deze bekendgemaakt zijn.

Hengelo (Gld), 15 maart 2022

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,

de secretaris, de burgemeester,

B.J. Drewes

M. Besselink

Bijlagen

- Raadsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Bronckhorst 2022
- Raadsbesluit Verklaring Algemeen belang gemeente Bronckhorst 2022